

OMPHALINA PELTIGERINA (PECK) P. COLLIN, UN INTERESSANT FONG LIQUENÍCOLA DE CATALUNYA

J. VILA

Rector Ubach, 53, àtic 2^a. E-08021 Barcelona. E-mail: jvilag@teleline.es

ABSTRACT. *Omphalina peltigerina* (Peck) P. Collin, an interesting lichenicolous fungus found in Catalonia. Description and discussion of a record of this rare species, on a partially dead thallus of *Peltigera* sp. Drawings of the microscopic features and a colour photograph are given.

Key words: *Omphalina*, *O. peltigerina*, lichenicolous fungi, basidiomycetes, Catalonia, Spain.

RESUM. *Omphalina peltigerina* (Peck) P. Collin, un interessant fong liquenícola de Catalunya. Es descriu i comenta una recol·lecció d'*Omphalina peltigerina* (Peck) P. Collin trobada a Catalunya, fructificant sobre un tal·lus parcialment necrosat de *Peltigera* sp. S'aporten dibuixos al microscopi i una fotografia en color.

Paraules clau: *Omphalina*, *O. peltigerina*, fongs liquenícoles, basidiomicets, Catalunya, Espanya.

RESUMEN. *Omphalina peltigerina* (Peck) P. Collin, un interesante hongo liquenícola de Cataluña. Se describe y comenta una recolección de *Omphalina peltigerina* (Peck) P. Collin encontrada en Cataluña, fructificando sobre un talo parcialmente necrosado de *Peltigera* sp. Se aportan dibujos al microscopio y una fotografía en color.

Palabras clave: *Omphalina*, *O. peltigerina*, hongos liquenícolas, basidiomicetes, Cataluña, España.

INTRODUCCIÓ

Comenten una interessant recol·lecció d'un fong liquenícola poc freqüent a Catalunya, trobat en una obaga humida, a la Serra de Prades (Tarragona). El material estudiat es troba dipositat en l'herbari de l'autor (indicat JVG).

Omphalina peltigerina (Peck) P. Collin, *Bull. Soc. Mycol. France* 110(1): 11 (1994)
= ? *O. cupulatoides* P.D. Orton

Píleu de 7 mm de diàmetre, convex-aplanat i amb el centre deprimat; marge una mica ondulat o irregular, estriat; cutícula de llisa a finament granulosa, sobretot vers la zona deprimida, de color de bru a bru vermellós, poc intens, més pàl·lida, gairebé crema, en el marge. Làmines decurrents, espaiades, gruixudes, de color bru grisenc; aresta sencera i del mateix color. Estípit cilíndric, prim, de 11 × 1-2 mm, lleugerament més ample vers l'apex que vers la base, finament fibril·lós o pilós, més clarament pubescent vers la base, de color semblant al del píleu o una mica més pàl·lid. Carn insignificant; olor no apreciada. Espores d'amplament el·lipsoidal a lacrimiformes, de 7,4-9,1 × 4,8-6,4 µm, llises, hialines, no amiloïdes, amb un apicle ben marcat. Basidis tetraspòrics, d'estretament claviformes a sinuosos, fibulífers. Cistidis no observats. Cutícula filamentosa, amb hifes fibulíferes. Estípit amb hifes fibulíferes i pigment intracel·lular i incrustant extracel·lular; capa externa amb pèls laxos, incoloros.

MATERIAL ESTUDIAT. TARRAGONA: sota Punta de les Catalanes, cruïlla de la carretera de Prades a Vilanova de Prades, Prades (Baix Camp), alt. 1000 m, UTM 31T 3324578, sobre la taca de necrosi d'un tal·lus de *Peltigera* sp., en un bosc humit de *Pinus sylvestris*, *Quercus pyrenaica* i *Cistus laurifolius*, sobre sòl àcid, sorrenc, 9-4-2002, leg. C. Cortés, JVG 1020409-7.

OBSERVACIONS. Tot i que la recol·lecció consta d'un sol exemplar madur, en bon estat, encaixa bé amb la descripció de COLLIN & LAURON (1994). Els autors francesos donen una descripció

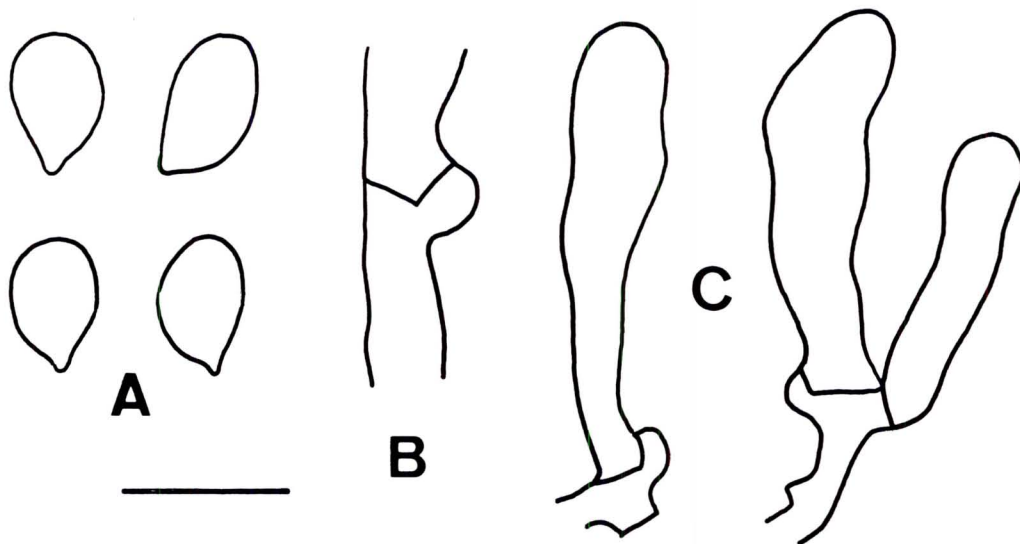
completa, amb extensos comentaris, sobre aquesta interessant espècie, que sembla fructificar exclusivament sobre les parts mortes del tal·lus de líquens del gènere *Peltigera*; també esmenten una olor característica, que recorda la d'*Auricularia auricula-judae*, i que nosaltres no hem notat en l'escàs material recol·lectat. *O. cupulatoides* P.D. Orton és una espècie molt propera, que se'n separa sobretot pel color més pàl·lid i grisenc del píleu. Aquest últim tàxon pot fructificar també, segons BON (1997), sobre *Cetraria*. No s'ha de confondre l'espècie que ens ocupa amb les *Omphalina* liquenificades (BARRASA & RICO, 2001), com *O. ericetorum* (Fr.) M. Lange ex H.E. Bigelow [= *Gerronema ericetorum* (Fr.) Singer, *Botrydina botryoides* (L.) Redhead et Kuyper (REDHEAD & KUYPER, 1987)], o amb *O. velutina* (Quél.) Quél. (= *Phytoconis velutina* (Quél.) Redhead et Kuyper), que no es troben sobre les parts mortes, ja que són la fructificació del líquen.

AGRAÏMENTS

Volem agrair a Carlos Cortés (Maials, Lleida) la cessió del material pel seu estudi. Aquest treball s'inclou en el projecte "Biodiversitat dels Fongs de Catalunya", de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC).

BIBLIOGRAFIA

- BARRASA, J.M. & V.J. RICO (2001).- Lichenized species of *Omphalina* (*Tricholomataceae*) in the Iberian Peninsula. *Lichenologist* 33(5): 371-386.
- BON, M. (1997).- Flore Mycologique d'Europe. 4- Les clitocybes, omphales et ressemblants. *Documents Mycol. Mémoire Hors Série n° 4*. CRDP de l'Académie d'Amiens, Amiens. 174 pp. + 4 planches.
- COLLIN, P. & A. LAURON (1994).- *Omphalina peltigerina* (Peck) P. Collin, champignon lichénicole nouveau pour la France. *Bull. Soc. Mycol. France* 110(1): 11-16.
- REDHEAD, S.A. & T.W. KUYPER (1987).- Lichenized agarics: Taxonomic and nomenclatural riddles. In: Laursen, G.A., Ammirati, J.F. & S.A. Redhead (eds.), *Arctic and Alpine Mycology*, vol. 2: 319-348.

Fig. 1. *Omphalina peltigerina* (JVG 1020409-7): **a**) espores; **b**) fibula; **c**) basidis inmadurs fibulífers. Barra = 10 µm.

Omphalina peltigerina (Peck) P. Collin